ह्रदस्तथा । संह्रादपुत्रः सुन्दश्च निसुन्दश्चैव तावुभौ । ह्रदस्य पुत्रो ह्यायुर्व्वै शिविः कालस्तथैव च । विरोचनश्च प्राह्रादिर्बलिजज्ञे विरोचनात् । बलेः पुत्रशतन्त्वासीद्बाणज्येष्ठं नराधिप । धृतराष्ट्रश्च सूर्य्यश्च चन्द्रमाश्चेन्द्रतापनः । कुम्भनाभो गर्द्दभाक्षः कुक्षिरित्येवमादयः । बाणस्तेषामतिबलो ज्येष्ठःपशुपतिप्रियः । पुराकल्पे हि बाणेन प्रसाद्योमापतिं प्रभुम् । पार्श्वतो विहरिष्यामि इत्येवं याचितो वरः । बाणस्य चेन्द्रदमनो लोहित्यामुदपद्यत । गणास्तथा सुरा राजन् शतसाहस्रसम्मिताः । हिरण्याक्षसुताः पञ्च विद्वांसः सुमहाबलाः । झर्झरः शकुनिश्चैव भूतसन्तापनस्तथा । महानाभश्च विक्रान्तः कालनाभस्तथैव च । अभवन् । दनुपुत्राश्च शतं तीव्रपराक्रमाः । तपस्विनो महावीर्य्याः प्राधान्येन निबोध तान् । द्विमूर्द्धा शकुनिश्चैव तथा शङ्कुशिराः प्रभुः । शङ्कुकर्णो विराधश्च गवेष्ठी दुन्दुभिस्तथा । अयोमुखः शम्बरश्च कपिलो वामनस्तथा । मरीचिर्म्मघवांश्चैव इरा गर्गशिरा वृकः । विक्षोभणश्च केतुश्च केतुवीर्य्यशतह्रदौ । इन्द्रजित्सर्व्वजिच्चैव वज्रनाभस्तथैव च । महानाभश्च विक्रान्तः कालनाभस्तथैव च । एकचक्रो महाबाहुस्तारकश्च महाबलः । वैश्वानरः पुलोमा च विद्रावणमहाशिराः । स्वर्भानुर्वृषपर्व्वा च तुहुण्डश्च महासुरः । सूक्ष्मश्चैव निचन्द्रश्च ऊर्णनाभो महागिरिः । असिलोमा च केशी च शठश्च बलको मदः । तथा गगनमूर्द्धा च कुम्भनाभो महासुरः । प्रमदो मयश्च कुपथो हयग्रीवश्च वीर्य्यवान् । वैरूपः स विरूपाक्षः सुपथोऽथ हराहरौ । हिरण्यकशिपोश्चैव शतमायश्च शम्बरः । शरभः शलभश्चैव विप्रचित्तिश्च वीर्य्यवान् । एते सर्व्वे दनोः पुत्राः कश्यपादभिजज्ञिरे । विप्रचित्तिप्रधानास्ते दानवाः सुमहाबलाः । एतेषां यदपत्यन्तु न तच्छक्यं नराधिपः । प्रसंख्यातुं महीपाल ! पुत्रपौत्रमनन्तकम् । स्वर्भानोस्तु प्रभा कन्या पुलोम्नस्तु सुतात्रयम् । उपदानवी हयशिराः शर्म्मिष्ठा वार्षपर्व्वणी । पुलोमा कालका चैव वैश्वानरसुते उभे । बह्वपत्ये महावीर्य्ये मारीचेस्तु परिग्रहः । तयोः पुत्रसहस्राणि षष्टिं दानवनन्दनान् । चतुर्द्दश शतानन्यान् हिरण्यपुरवासिनः । मारीचिर्ज्जनयामास महता तपसाऽन्वितः । पौलोमाः कालकेयाश्च दानवास्ते महाबलाः । अवध्या देवतानाञ्च हिरण्यपुरवासिनः । कृताः पितामहेनाजौ निहताः सव्यसाचिना । प्रभाया नहुषः पुत्रः सृञ्जयश्च शचीसुतः । पूरुं जज्ञेऽथ शर्म्मिष्ठा दुष्मन्तमुपदानवी । ततोऽपरे महावीर्य्या दानवास्त्वतिदारुणाः । सिंहिकायामथोत्पन्ना विप्रचित्तेः सुतास्तथा । दैत्यदानवसंयोगाज्जातास्तीव्रपराक्रमाः । सहिकेया इति ख्यातास्त्रयोदश महाबलाः । वंशः शल्यश्च बलिनौ नभश्चैव महाबलः । वातापिर्नमुचिश्चैव इल्वलः खसृमस्तथा । आञ्जिको नरकश्चैव कालनाभस्तथैव च । राहुर्ज्येष्ठस्तु तेषां वै सूर्य्यचन्द्रप्रमर्द्दनः । शुकः पोतरणश्चैव वज्रनाभश्च वीर्य्यवान् । मूकश्चैव तुहुण्डश्च ह्रादपुत्रौ बभूवतुः । मारीचः सुन्दपुत्रश्च ताड़कायां व्यजायत । एते वै दानवाः श्रेष्ठा दनुवंशविवर्द्धनाः । तेषां पुत्राश्च पौत्राश्च शतशोऽथ सहस्रशः । संह्रादस्य तु दैत्यस्य निवातकवचाः कुले । समुत्पन्नाः सुमहता तपसा भावितात्मनः । तिस्रः कोट्यः सुतास्तेषां मणिमत्यां निवासिनाम् । तेऽप्यवध्याश्च देवानामर्ज्जुनेन निपातिताः । षट्सुताः सुमहासत्त्वास्ताम्रायाः परिकीर्त्तिताः" । "वासेन यस्य जनिताऽसुरभीरणश्रीः" नैष० । "समत्सरेणासुर इत्युपेयुषा" माघः । "ततः कानीयसा एव देवा ज्यायसा असुराः, य एषु लोकेष्वस्पर्द्धन्त ते ह देवा ऊचुर्हन्तासुरान् यज्ञ उद्गीथेनात्ययामिति" छा० उ० "असुषु विष्वग्विषयासु प्राणनक्रियासु रमन्ते रम्—डु । ४स्वाभाविक्यां तम आत्मिकायामिन्द्रियवृत्तौ । "देवासुरा वै यत्र संयेतिरे" बृ० उ० । देवाश्चासुराश्च देवादीव्यतेर्द्योतनार्थस्य रूपं शास्त्रोद्भासिता इन्द्रियवृत्तयः । असुरास्तद्विपरीताः स्वेष्वेवासुषु विष्वग्विषयासु प्राणनक्रियासु रमणात् स्वाभाविक्यस्तम आत्मिका इन्द्रियवृत्तय एव" भा० । स्वार्थे प्रज्ञा० अण् आसुरः तत्रार्थे । तस्येदम् अण् आसुरः तत्सम्बन्धिनि त्रि० स्त्रियां ङीप् "आसुरीरात्रिरन्यत्र तस्मात्ताः परिवर्ज्जयेत्" स्मृतिः "आसुरीं योनिमापन्नाः" गीता । हितार्थे यत् । असुर्य्यः । "असुर्य्यानाम ते लोका अन्धेन तमसा वृताः" कठ० उ० सुरा सुधा ग्रहीतृत्वेनास्त्यस्य अर्श० अच् न० त० । "सुराप्रतिग्रहाद्देवाःसुरा इत्यभिश्रुताः । अप्रतिग्रहणाच्चास्या दैतेयाश्चासुराः स्मृताः इत्युक्तनिर्व्वचनादपि तेषामसुरत्वम् । जातौ ङीप् असुरी "असुरी जिह्वी देवानां प्रातः सवनसत्रालेट्" अथ० । ४कांस्ये तस्यासुराह्वयत्वात्तथात्वम् । मेघे पु० निरु० । [रक्षणीये ।

असुरक्ष त्रि० सुखेन रक्ष्यते सु+रक्ष-खल् न० त० । सुखेना-

असुरराज् पु० असुरेषु राजते राज् क्विप् ७त० । प्रह्लाद-